

Сборник съдебна практика

Дело C-286/13 P

Dole Food Company Inc.

и

Dole Fresh Fruit Europe, по-рано Dole Germany OHG
срещу
Европейска комисия

„Обжалване — Конкуренция — Картели — Европейски пазар на бананите — Съгласуване при определянето на референтните цени — Задължение за мотивиране — Късно мотивиране — Късно представяне на доказателства — Право на защита — Принцип на равни процесуални възможности — Принципи, уреждащи установяването на фактите — Изопачаване на фактите — Преценка на доказателствата — Структура на пазара — Задължение на Комисията да уточни аспектите на обmena на информация, които представляват ограничаване на конкуренцията с оглед на целта — Тежест на доказване — Изчисляване на глобата — Отчитане на продажбите на дъщерни дружества, които не са участвали в нарушението — Двойно отчитане на продажби на едни и същи банани“

Резюме — Решение на Съда (втори състав) от 19 март 2015 г.

1. *Съдебно производство — Представяне на доказателствата — Срок — Късно привеждане на доказателства — Условия*

(член 48, параграф 1 от Процедурния правилник на Общия съд)

2. *Съдебно производство — Жалба в първоинстанционно производство — Изисквания за форма — Кратко изложение на посочените основания — Общо препращане към други приложени към жалбата документи — Недопустимост*

(член 21 и член 53, първа алинея от Статута на Съда; член 44, параграф 1, буква в) от Процедурния правилник на Общия съд)

3. *Обжалване — Основания — Контрол на Съда върху преценката на Общия съд за необходимостта от допълване на информацията — Изключване, освен в случай на изопачаването им*

(член 256, параграф 1 ДФЕС; член 64 от Процедурния правилник на Общия съд)

4. *Обжалване — Основания — Непълнота на мотивите — Подразбиращи се мотиви на Общия съд — Допустимост — Условия*

(член 36 и член 53, първа алинея от Статута на Съда; член 81 от Процедурния правилник на Общия съд)

5. *Актове на институциите — Мотивиране — Задължение — Обхват — Преценка на задължението за мотивиране с оглед на обстоятелствата по случая*

(член 253 ЕО)

6. *Картели — Нарушаване на конкуренцията — Критерии за преценка — Съдържание и цел на картелно споразумение, както и икономически и правен контекст на развитието му — Разграничение между нарушенията с оглед на целта и с оглед на резултата — Намерение на страните по споразумение да ограничат конкуренцията — Критерий, който не е необходим — Нарушение с оглед на целта — Достатъчна степен на вредност — Критерии за преценка*

(член 81, параграф 1 ЕО)

7. *Картели — Съгласувана практика — Понятие — Координация и сътрудничество, несъвместими със задължението на всяко предприятие да определя независимо своето пазарно поведение — Обмен на информация между конкуренти — Антиконкурентна цел или резултат — Презумпция — Условия*

(член 81, параграф 1 ЕО)

8. *Картели — Съгласувана практика — Понятие — Антиконкурентна цел — Критерии за преценка — Липса на антиконкурентни последици за пазара — Липса на пряка връзка между съгласуваната практика и потребителските цени — Ирелевантност*

(член 81, параграф 1 ЕО)

9. *Картели — Съгласувана практика — Понятие — Необходимост от причинно-следствена връзка между съгласуването и пазарното поведение на предприятията — Презумпция за наличието на тази причинно-следствена връзка — Тежест за оборване на тази презумпция, възложена на съответното предприятие — Доказателство*

(член 81, параграф 1 ЕО)

10. *Конкуренция — Правила на Съюза — Нарушения — Възлагане на отговорност — Дружество майка и дъщерни дружества — Стопанска единица*

(член 81, параграф 1 ЕО)

11. *Конкуренция — Глоби — Размер — Определяне — Възпиращ характер — Вземане предвид на размера и на общите ресурси на санкционираното предприятие*

(член 81 ЕО; член 23, параграфи 2 и 3 от Регламент № 1/2003 на Съвета)

12. *Конкуренция — Глоби — Размер — Определяне — Метод на изчисление, определен в приетите от Комисията насоки — Изчисляване на основния размер на глобата — Определяне на стойността на продажбите — Критерии — Продажби в пряка или косвена връзка с нарушението*

(член 81 ЕО; член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003; точка 13 от Известие 2006/С 210/02 на Комисията)

1. Вж. текста на решението.

(вж. точка 44)

2. Вж. текста на решението.

(вж. точка 50)

3. Вж. текста на решението.

(вж. точка 58)

4. Вж. текста на решението.

(вж. точка 83)

5. Вж. текста на решението.

(вж. точки 93 и 94)

6. В случаите на антиконкурентно поведение, попадащо в обхвата на член 81 ЕО, при някои видове съгласуване между предприятия степента на вредност за конкуренцията е достатъчна, за да може да се счита, че не е необходимо да се разгледат техните последици. Така за някои тайни действия, като тези, които водят до хоризонтално ценообразуване от картелите, може да се счита, че е толкова вероятно да имат негативни последици по-специално за цената, количеството или качеството на стоките и услугите, че за целите на прилагането на член 81, параграф 1 ЕО може да се приеме, че не е необходимо да се доказват конкретните им последици за пазара. Ако обаче анализът на даден вид съгласуване между предприятия не показва достатъчна степен на вредност за конкуренцията, трябва да се разгледат последиците от него, а за да бъде забранено, е необходимо да са налице обстоятелства, от които да се установява, че всъщност конкуренцията е била в значителна степен или предотвратена, или ограничена, или нарушена.

За да се прецени дали определен вид съгласуване между предприятия има достатъчна степен на вредност, за да се счита за ограничаване на конкуренцията „с оглед на целта“ по смисъла на член 81, параграф 1 ЕО, следва да се разгледат по-специално преследваните с него цели, както и икономическият и правен контекст, в който то се вписва. При преценката на този контекст следва да се вземе предвид и естеството на засегнатите стоки или услуги, както и реалните условия на функционирането и структурата на съответния пазар или пазари.

Освен това, макар намерението на страните да не представлява необходим елемент за установяване на ограничителния характер на даден вид съгласуване между предприятия, няма забрана органите в областта на конкуренцията или националните юрисдикции и тези на Съюза да го вземат предвид.

(вж. точки 113 и 115—118)

7. Що се отнася до обмена на информация между конкуренти, критериите за координация и сътрудничество, съставляващи съгласувана практика, трябва да се разбират в светлината на концепцията, присъща на разпоредбите на Договора относно конкуренцията, според която всеки икономически оператор трябва да определя самостоятелно политиката, която възнамерява да следва на общия пазар.

Макар това изискване за самостоятелност да не изключва правото на икономическите оператори да се адаптират разумно спрямо установеното или очакваното поведение на своите конкуренти, то все пак категорично не допуска каквото и да било установяване на пряк или косвен контакт

между такива оператори, който може да повлияе на поведението на пазара на настоящ или потенциален конкурент или да разкрие пред подобен конкурент поведението, което операторът е решил или което планира да възприеме на пазара, щом като тези контакти имат за цел или резултат да създадат условия на конкуренция, които не биха отговаряли на нормалните условия на разглеждания пазар, предвид естеството на доставяните стоки или услуги, на значението и броя на предприятията, както и на обема на посочения пазар.

Всъщност обменът на информация между конкуренти може да противоречи на правилата на конкуренция, когато намалява или премахва степента на несигурност относно функционирането на съответния пазар, с произтичащо като последица от това ограничаване на конкуренцията между предприятия. В частност следва да се приеме, че антиконкурентна цел има обменът на информация, който може да премахне несигурността в съзнанието на заинтересованите лица относно датата, обхвата и начините на адаптация на пазарното поведение, която съответните предприятия трябва да осъществят.

(вж. точки 119—122)

8. В областта на конкурентното право на Съюза дадена съгласувана практика може да има антиконкурентна цел, макар практиката да няма пряка връзка с потребителските цени. Всъщност текстът на член 81, параграф 1 ЕО не позволява за забранени да се считат само съгласуваните практики, които имат непосредствено действие върху платената от крайните потребители цена. Напротив, от член 81, параграф 1, буква а) ЕО следва, че съгласуваните практики могат да имат антиконкурентна цел, ако „пряко или косвено определят покупни или продажни цени или други условия на търговията“.

Във всеки случай, подобно на другите свързани с конкуренцията правила на Договора, член 81 ЕО цели да защити не само преките интереси на конкурентите или на потребителите, но и структурата на пазара и по този начин самата конкуренция. Ето защо установяването на наличието на антиконкурентна цел на дадена съгласувана практика не може да бъде обвързано с условието за съществуване на пряка връзка между последната и потребителските цени.

(вж. точки 123—125)

9. Вж. текста на решението.

(вж. точки 126 и 127)

10. Вж. текста на решението.

(вж. точка 140)

11. Вж. текста на решението.

(вж. точки 142—145)

12. Що се отнася до изчисляването на размера на глобата, която трябва да се наложи за нарушение на правилата на конкуренцията, макар член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003 да оставя на Комисията свобода на преценка, той все пак ограничава нейното упражняване, като въвежда обективни критерии, към които тя трябва да се придържа. По този начин, от една страна, размерът на глобата, която може да бъде наложена на предприятие, има предел, който може да бъде изразен в цифри и е абсолютен, така че максималният размер на глобата, която може да бъде наложена на дадено предприятие, може да бъде определен предварително. От друга страна, упражняването на това право на преценка е ограничено и от правилата за поведение, които Комисията сама си е наложила.

В това отношение, що се отнася до точка 13 от Насоките относно метода за определяне на глобите, налагани по силата на член 23, параграф 2, буква а) от Регламент № 1/2003 — която се отнася до вземането предвид от Комисията на стойността на реализираните продажби от съответното предприятие във връзка с нарушението — с нея се цели при изчисляването на глобата, която следва да се наложи на дадено предприятие, като отправна точка да се приеме сума, отразяваща икономическото значение на нарушението и относителната тежест на предприятието в него. Следователно, макар предвиденото в точка 13 понятие за стойност на продажбите наистина да не може да се разшири дотолкова, че да включи реализираните от разглежданото предприятие продажби, непопадащи пряко или косвено в обхвата на твърдения картел, преследваната от тази разпоредба цел все пак би била накърнена, ако това понятие трябва да се разбира като отнасящо се единствено до оборота, реализиран само от продажбите, за които е установено, че действително са били засегнати от този картел. Във всеки случай частта от общия оборот, формирана от продажбата на стоките, предмет на нарушението, може да отрази по най-добър начин икономическото значение на това нарушение.

(вж. точки 146—149)